

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision ohjausryhmän 1. kokous

Aika: 29.4.2025 klo 15–16.30

Paikka: Nh. Seminarium, opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10

Osallistujat: Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie (puheenjohtaja)
Valtiosihteeri Kristiina Kokko (varapuheenjohtaja)

Pääjohtaja Paula Eerola, Suomen Akatemia
Koulutuspolitiikan asiantuntija Johanna Fonsell, Suomen opiskelijakuntien liitto Samok ry.
Strategiajohtaja Hannu Kemppainen, Business Finland Oy
Rehtori Riitta Konkola, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry.
Puheenjohtaja Maria Löfgren, Akava
Rehtori Minna Martikainen, Suomen yliopistot Unifi ry (estynyt).
Rehtori Ilkka Niemelä, Suomen yliopistot Unifi ry.
Puheenjohtaja Antti Palola, STTK
Rehtori Riitta Rissanen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry.
Koulutuspolitiikan asiantuntija Heidi Rättyä, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry (estynyt)
Koulutuspoliittinen asiantuntija Jenni Suutari, Suomen lukiolaisten liitto ry.
Rehtori Antti Syväjärvi, Sivistysala ry. (estynyt, sijaisena Susanna Niinistö-Sivuranta)
Asiantuntija Mikko Vieltojärvi, Elinkeinoelämän keskusliitto

Yljohtaja Sirkku Linna, opetus- ja kulttuuriministeriö (pysyvä asiantuntijajäsen)
Johtaja Erja Heikkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö (pysyvä asiantuntijajäsen)
Johtaja Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (pysyvä asiantuntijajäsen)

Opetusneuvos Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö (sihteeri)
Erityisasiantuntija Markus Ylimaa, opetus- ja kulttuuriministeriö (sihteeri)
Erityisavustaja Emmi Venäläinen

Kokouksessa käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Ministeri Talvitie avasi kokouksen klo 15.00. Avauspuheenvuorossaan ministeri Talvitie nosti esille vuonna 2017 laaditun vision isojen tavoitteiden olevan yhteisesti jaettuja ja korosti tulevaisuuteen katsovat visiotyön merkitystä. Lisäksi ministeri Talvitie kertasi edellisillä viikolla järjestetyn kehysriihen korkeakouluja koskevista linjauksista korkeakouluja koskevat säästöpäätökset, valtion T&K-lisärahoituksen kohdennusta koskevat päätökset sekä linjaukset koskien avointa korkeakoulutusta ja yhden opiskelupaikan sääntöä.

2. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision valmistelun tilannekatsaus ja ohjausryhmän työsuunnitelma

Ylijohtaja Sirkku Linna esitteli valmistelun tilannekatsauksen ja ohjausryhmän työsuunnitelman ohjausryhmälle.

Ohjausryhmän jäsenet korostivat puheenvuoroissaan laajan sidosryhmäkeskustelun tärkeyttä ja mahdollisuuksia sekä valmiutta päivittää tilannekuvaa työn edetessä tarvittaessa. Lisäksi ehdotettiin riskiarviointia kansallisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen järjestelmästä globaalin toimintaympäristön muutoksessa.

Päätös: Vision valmistelun tilannekatsaus merkittiin tiedoksi ja hyväksyttiin ohjausryhmän alustava työsuunnitelma keskustelussa annetuin evästyksin.

3. Vision ensimmäisen vaiheen sidosryhmäkyselyn tulokset

Anu Valtari, Fountain Park Oy esitteli maaliskuussa järjestetyn sidosryhmäkyselyn tuloksia. Ohjausryhmän keskustelussa nousi esille seuraavia asioita: opiskelijoiden vastauksia ei ole tarkasteltu yhteenvedossa omana ryhmänä, sillä opiskelijoilta oli suhteellisen vähän vastauksia. Korkeakoulujärjestelmän osien profiloitumisen vahvistuminen edelliseen visiotyöhön verrattuna nostettiin esille. Korkeakouverkoston ja rakenteen tarkastelu suhteessa väestörakenteen muutokseen havaittiin olevan vähän aineistossa esillä. Lisäksi korostettiin sektorin ulkopuolisen näkemyksen tarvetta korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulevaisuuden suunnista.

Päätös: Sidosryhmäkyselyn tulokset merkittiin tiedoksi.

4. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision tilannekuva ja jatkovalmisteltavat teemat

Ylijohtaja Sirkku Linna esitteli ohjausryhmälle ennakkoon toimitetun luonnoksen tilannekuvasta korostaen pyrkimyksenä olleen kiteyttää tärkeimpiin asioihin. Linna pyysi ohjausryhmältä näkemyksiä siitä, mitä tilannekuvasta puuttuu tai siinä pitäisi olla toisin.

Ohjausryhmän jäsenet pitivät luonnosta hyvänä pohjana. Käydyssä keskustelussa virisi useita näkökulmia, joita visiotyön jatkovaiheissa olisi syytä käsitellä. Näitä olivat mm. korkeakoulujärjestelmänä kansainvälisessä kilpailussa pärjääminen, sujuvat siirtymät koulutusasteiden välillä, valikoivuus korkeakoulutuksen sisäänotossa, korkeakoulupedagogiikan kehittäminen, osaamistason ja oppimistulosten laskun nostaminen vahvemmin esille, eurooppalaisen tutkimus- ja korkeakoulutusalueen nopea kehitys, perusrahoituksen taso ja perusrahoitusjärjestelmä, koulutuksen laatu, ikäluokkakehitys ja nuorempien ikäluokkien muutos, yritysysteistyö niin korkeakoulutuksessa kuin tutkimuksessa.

Puheenjohtaja kiitti keskustelusta.

5. Muut esille nousevat asiat

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.35